

досліджувані сорти такі як 'Фаворитка', 'Пустоварівка', 'Антар' характеризуються урожайністю 63,1–63,8 ц/га.

Під час добору сортів потрібно враховувати послідовність проявлення ознак в онтогенезі, пов'язуючи їх функціональними явищами, котрі протягом росту і розвитку рослин можуть знаходитися в надійному і гармонійному зв'язку. Необхідно пам'ятати, що у одних сортів величина врожаю зумовлюється такими елементами структури, як кількість рослин на одиниці площі. Вони відрізняються підвищеною кущистістю і виживанням. В інших сортах висока врожайність досягається завдяки добрій озерненості колоса або більш повному наливу зерна.

Проведений аналіз дає підстави зробити висновок про необхідність використання у виробництві значної кількості сортів із різною адаптивною здатністю, що у кінцевому результаті забезпечуватиме екологічну стійкість ценозу за загальним показником урожайності у різні роки досліджень.

УДК 635.21:631.53.01

Ільчук Ю. Р.

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН, вул. Грушевського, 5, с. Оброшино, Пустомитівський р-н, Львівська обл., 81115, Україна, e-mail: roman_ilchuk@ukr.net

ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ РАНЬОСТИГЛИХ СОРТІВ КАРТОПЛІ

Картопля є найціннішим продуктом харчування та одним з основних джерел вуглеводів, білків і вітаміну С. Найбільш багата на поживні речовини і вітаміни – рання свіжовикопана картопля. Бульби, зібрані в літні місяці, відрізняються високими смаковими якостями.

Рання картопля має важливе продовольче значення і користується великим попитом у населення. Проте в Україні на сьогодні цей попит задовольняється вкрай недостатньо, особливо в червні і липні місяцях. За добову норму споживання картоплі 300–400 г на людину, тільки для забезпечення міського населення Києва за врожайності бульб 12,0 т/га під ранньою картоплею необхідно мати десятки тисяч гектарів, для забезпечення всього населення країни – сотні тисяч. На сьогодні сільськогосподарські підприємства реалізують до 500 тис. т картоплі, це в основному середньопізні сорти і з неї лише невелика частка відноситься до ранніх сортів.

Середній врожай ранньої культури поки що становить 5,6 т/га. Необхідно зазначити, що у приватному секторі на сьогодні ранню картоплю вирощують в основному як беззмінну культуру, на дрібних ділянках з переважанням ручної праці і використанням випадкових сортів.

Основними причинами низької врожайності ранньої картоплі є порушення агротехніки обробітку, а саме неправильний вибір сортів, недосконала передпосадкова підготовка насінневих бульб, несвоєчасна посадка, незбалансоване застосування органічних і мінеральних добрив, недостатній догляд за рослинами в період вегетації, неефективний захист від

хвороб і шкідників, а також слабка наукова розробка агротехнічних прийомів, що забезпечують отримання високого врожаю в ранні строки збирання.

Отримання високих урожаїв у ранні терміни має важливе народногосподарське значення. Ґрунтово-кліматичні умови західного регіону України дозволяють отримувати щорічно урожай ранньої картоплі до другої половини липня в межах 15,0–17,0 т/га. Науковці Інституту сільського господарства карпатського регіону НААН вивчають новостворені ранньостиглі сорти картоплі з метою інтродукції найперспективніших у регіоні.

Основними завданнями науковців є розробка елементів технології вирощування для таких сортів і рекомендацій виробництву. Господарства від реалізації ранньої продукції можуть мати великі доходи, але лише за умов високих урожаїв культури. Для досягнення такої мети є неприпустимою шаблонність у технології обробітку картоплі в різних ґрунтово-кліматичних умовах. Будь-який прийом технології може бути позитивним в одних умовах, малоефективним – в інших.

Застосування агрокомплексу вирощування ранньої картоплі, побудованого з окремо взятих прийомів агротехніки, не завжди забезпечує отримання високих урожаїв картоплі. Зазвичай використання окремих прийомів без урахування їх взаємодії з іншими приносить тимчасовий і нестійкий успіх. Все це спонукає до необхідності вдосконалення агротехніки з залученням комплексу прийомів з урахуванням біологічних особливостей ранньостиглих сортів картоплі стосовно до конкретних ґрунтово-кліматичних умов.

Наші дослідження спрямовані на вивчення роздільної і сукупної дії комплексу агротехнічних прийомів, включаючи передпосадкове пророщування насінневих бульб і густоту садіння нових ранньостиглих сортів вітчизняної та іноземної селекції стосовно до умов західного регіону. Такі широкі дослідження забезпечать результативність у практичному використанні їх результатів.

УДК 631.8:633.491«322»:631:674.6(477.7)

Іскакова О. Ш., Гамаюнова В. В.

Миколаївський національний аграрний університет, вул. Георгія Гонгадзе, 9, м. Миколаїв, 54020, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ КАРТОПЛІ ЛІТНЬОГО САДІННЯ ЗА КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ БУЛЬБ

Картопля в Україні, як і в світовому землеробстві, є однією з найважливіших сільськогосподарських культур. Бульби картоплі за напрямками використання мають важливе значення: продовольче, технічне та сировинне. У Бразилії та США цю культуру широко використовують для виробництва біоетанолу, який на відміну від нафти, є одним із засобів використання поновлюваних джерел енергії, що отримують з